

Србија жели да постигне споразум с Приштином, али нама се нуди само да потпишемо капитулацију, на шта не можемо да пристанемо, истиче, у ексклузивном инетрвјуу за "Новости" премијер Ивица Дачић. Председник српске владе је поручио да Србија сада има рок до уторка да се изјасни о понуђеном предлогу и да дијалог више нема о чему да се води јер приштинска страна неће да помери своје ставове.

Преговарачки процес у Бриселу је ударио у зид, па је Дачић боравио у четвртак у Паризу, да би затражио помоћ и подршку.

- Мом колеги француском премијеру Жан-Марку Ероу сам предочио да је дијалог с Приштином био такав да је само недостајао вагон у којем бисмо потписали капитулацију! Преговори су довели до потпуне фарсе. Говорило се да ће нам понудити широку аутономију за Србе унутар Косова. Од тога нема ништа. Србима се нуди много мање од онога што има било који град у Француској - каже Дачић.

* И, хоћемо ли да потпишемо ту капитулацију?

- Не можемо да је потпишемо. Зато је и нисмо потписали. Трудимо се, желимо да дође до договора. Уложио сам велики напор. Осам пута сам се сретао с Хашимом Тачијем. Урађено је много. Штета је да се све то баци. Нажалост, цео ток преговора је условљен и динамиком добијања датума за почетак преговора за чланство у ЕУ.

* Пред којом се дилемом сада налази Србија?

- Кетрин Ештон мора 10. априла да уђе у процедуру подношења свог извештаја. То, практично, значи да до тада треба да се изјаснимо да ли прихватимо или не. Преговора,

више, у суштини, неће бити. Могуће су само неке мале корекције онога о чему се причало.

* Какве су понуде на столу?

- Понуђено је да се формира Заједница српских општина, али која не би имала извршна овлашћења, већ она која имају општине, односно локалне самоуправе на Косову. Желели смо компромис. Тражили смо да Срби, бар, имају регионалног команданта полиције. Онда су они, наводно, направили велики компромис. Пристали су да тај регионални командант буде за четири општине. Али, ту четврту општину не сматрају северном, него целом Косовском Митровицом! То практично значи да би однос становништва био 65:35 одсто за Албанце. Сматрали смо да нас неко прави лудим и да се зафркава с нама.

* Шта сте још захтевали?

- Тражили смо да Апелациони суд буде у северном делу Косовске Митровице. Ни то нису прихватили, већ су предложили да постоје некакви судови-панели, који би били шетајућег карактера, што значи да би своја заседања само могли да обављају и у северном делу. Тражили смо и да нека нова војска Косова неће моћи да долази на север. На то је Тачи рекао да не може да прича о нечему што не постоји, а да о томе видимо с НАТО! У принципу, ми бисмо разговарали с НАТО, али они неће да гарантују да војска не долази, него објашњавају да ће то бити некаква нова војска, у којој ће бити нови људи, који ће бити коректни према Србима и да, ето, неће бити лоши. Кад све то сакупимо, заиста не знам с чим бисмо изашли пред наш народ да бисмо рекли да смо нешто добили. Зато, уопште немам илузију. Ако би се потписао некакав споразум, он не би могао да се брани с аспекта да је добар. Једино оправдање зашто би могао да буде прихваћен јесте да би се рекло да морамо и да немамо другог излаза.

* Каква је одлука врха? Хоћемо ли? Морамо ли?

- Договорили смо се да у наредним данима анализирамо све последице прихватања и одбијања. Несумњиво је да ће штета постојати.

* Да ли је већа штета прихватити или одбити?

- То, заиста, није питање само за политичаре, већ и за аналитичаре, за оне који треба да промишљају и процењују неке будуће кораке и шта се све може очекивати.

* Наступа ли наша власт јединствено?

- Сви у државном врху су против оваквог споразума који нам се нуди. Јединствени смо око тога.

* Какав ће бити одговор у уторак?

- Можемо да прихватимо, само под условом и у случају да проценимо да би одбијање оваквог споразума, који бих пре назвао наметнутим предлогом, било катастрофално по земљу. Не само за заустављање европских интеграција у наредне две године, него и у смислу економског развоја, нових притисака, не само политичких, него, вероватно, и подршке неким даљим сецесионистичким покретима и снагама унутар Србије. Нажалост, данас немамо ниједну руку која би нам била пружена са запада. Апсолутно нема никаквог начина да све оно за шта се залажемо допре до свести оних који данас одлучују о ЕУ и о најважнијим политичким процесима у Европи. А наши пријатељи с истока су тренутно удаљени од овог политичког процеса.

* Због чега?

- На то је пристала претходна власт, тиме што је у Генералној скупштини УН поднела резолуцију да ЕУ посредује у овим преговорима. Ситуација је веома тешка. Налазимо се у живом песку или у живом блату. То значи да тонете. Сваке године, све више. И, немате за шта да се ухватите. Можете да употребите најбољу могућу аргументацију. За њу нема разумевања на западу. На тај начин, постављају народ Србије пред дилему треба ли уопште да иде према ЕУ. Опет, с друге стране, немамо алтернативу. Јер, не постоји ниједна друга организација у којој бисмо могли да будемо.

* Никад нисмо били у горем положају?

- Веома је тежак. Никад тежи. Ни претходна власт, ни Милошевићева власт, ни власт после 5. октобра, нису успеле да створе савезнике на западу. А ми без запада, нажалост, не можемо да решимо ово питање.

* Какве би биле последице одбијања?

- Сваки следећи предлог ће, вероватно, бити још гори. Постоји и опасност, а то је Тачи већ рекао, да ће само Косово да покуша да интегрише север. Кад то преведемо на обичан језик, значи да могу да се очекују притисци, па, чак и примена силе у одређеним ситуацијама, што може да изазове велику регионалну нестабилност.

* Шта нам, онда, ваља чинити?

- Сада треба добро размислити шта даље. Кетрин Ештон је рекла да се она и ЕУ, уколико се не договоримо, овим питањем више неће бавити. То значи да нама евентуално остаје могућност да тражимо другог посредника или да директно преговарамо с Приштином, што не верујем да ће Приштина прихватити. Лако је Приштини, она има на кога да се ослони. И, она зна да ће те земље увек бити на њиховој страни.

* Кад се, на крају, све сабере - надана, очекивана, притисци, стрепње, будућност, прошлост - колике су нам шансе да до 10. априла постигнемо споразум?

- За земљу и за њену будућност би било добро да се постигне договор. Важно је искористити позитиван моменат за отварање перспектива. Одбијање нам ништа не доноси у дугорочном смислу јер, као што сам рекао, следећи предлог сигурно неће бити ништа бољи. Али, опет, да бисте нешто прихватили, морате да имате шта да прихватите. Тренутно, нама се, дословно не даје шанса да нешто прихватимо. "Ништа" се не може

прихватити. "Нешто" би се могло прихватити. Ако дођемо до тог "нешто", могли бисмо да га прихватимо. Зато ће у наредним данима заиста бити веома важно добро промислити. Народ треба да буде свестан тежине ситуације у којој се налазимо.

* Тринаест пуних сати сте у уторак преговарали с Кетрин Ештон и Хашимом Тачијем. Ко је кога и у шта убеђивао? □

- Углавном су убеђивали нас да је ово једино могуће решење. То није први пут. И прошли састанак је трајао исто толико. Нажалост, нисмо се много померили. Једноставно, Приштина нема потребу да се много помера од својих ставова. Морамо да будемо свесни да не преговарамо с Приштином, нити о споразуму. То је, у ствари, само начин да се север integriше у Косово и да се укину наше институције. Свесни смо тога. И председник Николић је искорачио. Предложио је платформу. Мислио је да путем Заједнице српских општина може да се дође до некаквог решења које би задовољило обе стране. Приштина, међутим, сматра да та заједница треба да буде искључиво протоколарног карактера.

Горан Чворовић

(Вечерње новости)